

A múzsa és az ő csókja

(túrabejárnól)

Milyen nemű lehet vajon egy múzsa? És mindenkinek van külön-külön? Bicajozni tud-e? Mert ha nem, akkor nem is jöhetett velünk arra a csodakörnyékre, ahol jártunk. De persze az is lehet, hogy a múzsák ott laknak a hegyekben, folyókban, erdőkben, tengerben, napsütésben, és akkor biztosan mellém szegődött egy, és csak elő kell húznom az enyémet a zsebemből, és már kezdek is a történetmondást.

„...Most ülj le szépen, tedd öledbe kezed, és hunyd be a szemed, és csendben figyeld rám...” (Presser Gábor)

Nagy izgalommal készültünk az Alpok-Adria kerékpárút szlovéniai és olaszországi szakaszának lebicajozására. Egyeztettünk, szerveztünk, pakoltunk, bicajokat ellenőriztünk, akkumulátorokat töltöttünk, sütöttünk, tízórait csomagoltunk, térképet nézegettünk, és 2024. augusztus 2-án, pénteken reggel 8 órakor elrajtoltunk Sopronból és Pilisborosjenőről. Az utasok utánfutóra rakott bicajával a Csávai utcából kigördült hét utasával a kisbusz, és kezdetét vette a kilométerek felgöngyölítése. Közben kattoztak az agykerekek is, fejben újra átnéztük csomagjainkat, és szembesítettük magunkat azokkal a dolgokkal, amik otthon maradtak.

Első úticélunk szálláshelyünk megtalálása volt Podkorenben. No nem azért, hogy egyből pihenéssel kezdjünk, hanem hogy ott találkozzunk a pilisborosjenői különítménnyel, a Klári-Gábor-Bandi trióval. Podkoren település Szlovénia észak-nyugati Felső-Krajna régiójában, Kranjska Gora község közelében található. A Júliai-Alpok hegyvonulatai magasodnak a település fölé. Ezek az égbe nyúló hegyek vártak minket (legmagasabb csúcsa a Triglav, 2864 m), miközben mi Gáborékat vártuk, no meg a bebocsájtást szobáinkba.

Öröm, találkozás, ölelések, lepakolás, szobafoglalás, néhány falat az otthonról hozott szendvicsekből, és már gördült is a csapat a Fusine-tavak felé. Kerékpárjaink örömmel forgatták kerekeiket, ízlelgették az emelkedők és lejtők adta suhanás szárnyalásélményét. Zöldellő rétek, árnyas erdők és fölénk magasodó karszthegegyek látványa olyan időpillanatba rögzített bennünket, amelyben csak az „itt és most” létezett, messze magunk mögött hagyva a hétköznapi gondjait. A káprázatosan tiszta, hihetetlenül kék vízű jégkorszaki tavak csipkés fogú hegykoszorúval ölelt völgyében csak az ámulat és a gyönyörködés volt lehetséges. A hegyek sapkái félreecsúsztak, fölénk keveredtek, és egy kiadós zápor megállásra kényszerített bennünket a visszaúton. A bicajosok fontos kelléke az esőkabát, és ott a fák alatt kezdetét vette az esőkabát-divatbemutató. De ahogy jött az eső, úgy ment, és mi magunk mögött hagytuk a felhőket, és az esőcseppek között kormányozva tekertünk vissza Podkorenbe. Laci Kecec éttermében megtapasztaltuk, hogy létezik ehető „deszka”. Oly mértékben ehető volt az a deszka, hogy még a másnapi vacsoránkat is ez a deszka adta. Ingyensiklandó grillezett sertés- és csirkehúsok, saláták, sült kolbászok adták a deszka ehető részét. Az estét egy sörkóstoló és sörfelismerő vetélkedővel zártuk Laci jóvoltából, aki titokzatos sörösdobozokból kóstoltatta velünk a magyar söröket. Legnagyobb meglepetésünkre alig-alig ismertük fel, mit is kóstoltunk éppen.

A reggel hűvös fuvallata borzolta karunkon és lábunkon a szőrzetet, így aztán a rövid nadrágról hosszúra és az ujjatlan trikóról állig behúzott hosszúujjúra, sőt szélzsekire váltottunk. Hogy merre van előre, azt néha ott kell keresni, ahol a hátra van. A Száva folyásirányával megegyező kerékpárút mintha végig lejtett volna, egészen Bledig, ahol a csodás kis tavacska körbetekerve, nagy turistaáradatban találtuk magunkat.

Szlovénia második legnagyobb tava a Triglav Nemzeti Parkban található, gleccserek formáltak, emberek díszítették, a szigetére épített barokk templom épülete teszi hangulatossá a természeti látványosságot. Bledben a bledi krémes kihagyhatatlan kuriózumnak számít. Engedtünk is a plakátok csábításának, és szájunk szélét nyalogatva őriztük ízvilágát jó darabig.

Ugye egy túra során gyakran felülíródnak az eredeti tervek. És még a felülírt terveket is felülírja valaki. Csapatunk egy része a visszatekerés mellett döntött, másik része a Vintgart-szurdok végigsétálása mellett. Elváltak útjaink, gazdát cseréltek bicajaink, és mindenki megnyugodva haladt tervei megvalósulása felé. De a szurdok nem adta magát. Oly mértékben megvárakoztatott volna bennünket feltárukozásával, hogy az már frusztráló volt, így lemondunk látványának élményéről, és a visszaút mellett döntöttünk. No de aki a könnyített hazajutás mellett döntve elcserélte elektromos rásegítőjű bicaját a jól bevált hagyományosra, annak bizony nem kis erőfeszítést kellett felszítania magában, hatalmas sikerrel. Egy szó, mint száz, a Száva folyásirányával szemben visszatekertünk szálláshelyünkre. De ez a nap még tartogatott némi meglepetést. Sőt olyat is, ami a másnapra is kihatott. Talán ennyire ne szaladjunk előre. A pénteki deszkavacsora sültjei még szombat estére is elláttak minket étellel. És míg vacsoráztunk, alattunk a téren hatalmas zenés bulit csaptak a helyi lakosok. Sörpadokkal, étellel, itallal, süteménnyel, tombolával és zenebonával.

Az inspirációk úgy röpködnek körülöttem, hogy nem győzőm félrekapni a fejemet. De van azért olyan is, ami megtetszik, megérint, szöveget üt a fejemben, elkezd foglalkoztatni, aztán belendülök a megvalósítás felé. Tavasz elején határoztam el, hogy idén én is készülök egy játékkal. Olyannal, amiben nincs küzdelem, nincs ellenfél, nincs győzelem és vereség sem. A játékötlet megvalósításához bicajostársaim tágabb családját is be kellett vonnom. Elkezdtem gyerekkori fényképeket kunyerálni, feleségtől, gyerekektől, barátoktól. A képek rendre meg is érkeztek. És előálltam velük ama szombat estén. 50-60-70 éves arcunk mennyire ismerhető fel egy 8-10 éves gyerek arcvonásaiban? Hasonlítottunk régi önmagunkra? Felismerjük egymást a gyerekkori képeken? És ha szembenézünk azzal a kisgyerekekkel, aki voltunk, tudunk tőle tanácsot, ötletet, segítséget vagy talán magyarázatot kérni jelen életünkre? Hát ezek voltak ennek a játéknak a kérdései, és a válaszokat ki-ki továbbvihette magával.

Mindeközben a zene és a hangulat fergetegesre dagadt a téren. Volt, aki előkapta a miniszoknyát, volt, aki feltekerte a nadrágszárát, volt, aki csak egyszerűen melegítőnadrágban indult a táncparkettre. Az utcabálba! Táncolni!! Na ilyen sem volt még negyven év együtt bicajozás alatt, hogy táncsal tártuk volna a napot. Ráadásul jó kis szlovén slágerekre. Pörgésforgás, csacsacsacs és rock and roll, no meg a „lassúzó”. Lépegettünk, riszáltunk, hadonászva ugráltunk Podkoren lakosai között, engedve a hangulat vonzásának. Kifáradva az intenzív mozgástól, szállásunk tere néző ablakait bezártuk, amennyire csak lehetett, de hajnali 2 óráig el kellett viselnünk az utcabál zaját. Volt, akinek ez altató muzsika volt, volt, aki a zene ritmusát követve forgolódott ágyában hajnalig.

Harmadik napunkra ígérkezett túránk leglátványosabb útszakasza. A Podkoren–Venzone szakasz. A kerékpárút a régi Pontebana vasútvonalat követte, és látványos kilátást nyújtott a Júliai-Alpokra. Az útvonal a Felle-folyó mellett haladt.

Idilli környéken, idilli körülmények között, idilli társaságban... De az idill megtalálása előtt azért gyakran van olyan, hogy jelentős erőfeszítést kell tenni. Például azért, hogy felrobbanni készülő fejedet, elégedetlen lelkedet, tekerésre belendült lábadat csillapítsd egy váratlan probléma megoldása irányába. Persze úgy tűnik, hogy a problémák egyik pillanatról a másikra keletkeznek. Pedig nem. Szépen, lassan, alattomban, órákig nyugszanak valahol. Nekem például az akkumulátortöltőm és a konnektor között. Egész éjjel ott csücsült a probléma a kerékpárokat őrző garázsban. Csendben ücsörgött. Várt reggelig, hogy az útnak indulás előtt

sújtson le, a váratlanság látszatát keltve. Felcuccoltunk, nyeregbe szálltunk, bekapcsoltam a kerékpár elektronikáját indító kapcsolót, és azon az akkumulátor töltöttségét jelző vonalka 1, azaz egy egységet mutatott. Teljes töltöttség esetén 5 egységet mutat a kijelző. Ugye a kényelemhez hozzászokott lábam elkezdett hüledezni és értetlenkedni, hogy most akkor mi lesz? Ha legalább két egység lenne, még be sem kapcsolnám a rásegítőt és még ráadásul lejtős lenne az út... Kívánj hármat, és teljesül! A csapat elindult, Gáborral és Lacival mi hárman kivártuk, míg az elektromosság a falból a kerékpár akkumulátorát töltötte. Tarvisioban csatlakozva a csapathoz, végre én is átadhattam magam a táj csodálatának és a tekerés élményének. Egy kerékpáros sztrádán találtuk magunkat, 23 alagúton haladtunk végig, és a Júliai-Alpok hegyvonulatait csodáltuk, miközben a Felle-folyó kristálytisza vize csobogott a hidak alatt, amelyeken keresztül hajtottunk. Próbálom szavakkal leírni a látvány szemgyönyörködető voltát. De hasztalan keresem őket, mert képek, képek és képek jönnek elém. **Apró kis hangyákként** mozogtunk a monumentális tájban, a hegyek ölelésében, hálásan tekintve rájuk, hogy látványukkal megajándékoztak minket. A nagy forgalmú kerékpárosút mellett a régi vasúti megállók épületei sörözőkként, éttermekként működnek napjainkban. És mivel arrafelé csak kerékpárosok járnak, mindenféle egyéb körülmény is őket és kerékpárjaikat szolgálja. Például engem és az én Ellámat. A megőrzött (!) két akkumulátoregység mellé az egyik sörözős megállóban egy kompakt töltővel 3 egységre tornázhattam fel az elektronikát. Persze a kényelmet megszokó szívem ettől teljesen megnyugodott. És láss csodát, a Venzonéba megérkezés-kor ugyanannyi egység volt az akkumulátorban, mint induláskor, azaz két egység. Itt kis vállveregetést kérek, hogy nemcsak az akkumulátor, de a lábaim is megfelelő töltöttséggel rendelkeztek 😊. Ezen esténk zárásaként Gábor élesítette zenei műveltégünket, frissítette memóriánkat és repített minket ifjúságunk zenés-táncos bulijaiba. Vetélkedője megelégedettségre szolgált, a csapatok tagjai egymást kiegészítve kacsintottak össze egy-egy ismert komolyzenei slágert felismerve.

Venzonétól Udinén keresztül Palmanováig tekertünk le 65 kilométer. A kertek alatt gyönyörűséges leánderek, virágzó rétek látványát nyújtó dombvidék kanyargós útján süttettük magunkat kerékpárjainkon. De annak a napsütésnek sugarai egészen a csontunkig hatolva melegítették testünket. Volt, akinek ez külön élvezet jelentett (nekem!!!), volt, aki inkább gyorsan túl akart lenni a kilométerek sokaságán, így aztán a gyorsaság mámorába burkolózott. Hát így zajlik ez a közös tekerés, mindenki a maga élvezetét veszi ki belőle.

Palmanova városát a 16. században építették, erődvárosnak épült, szabályos 9-szögletű alaprajzát máig is épségben megőrizte. A negyedik napon ez a város adott nekünk éjszakai szállást, miután megcsodáltuk kilencszögletű főterét és a főtéren álló templomát.

Az utolsó együtt töltött este általában a tervezésé. Időpont-kijelölés és ötletgyűjtés. Hol is nem jártunk, akarom mondani, nem tekertünk még a világban? Húha, hát az szerénytelen-ség lenne, ha nem találnánk olyan helyet, amit még nem tekertünk be. Meg hát képtelenség is. Bár az én lelkemben él egy olyan képtelen kép, hogy de jó lenne végigbicajozni egy évet. Persze ilyenkor, amikor 9 fokot mutat a hőmérő, és esik, és fúj a szél (amikor is éppen ezt visszaemlékezést írom), akkor belegondolok, mekkora nagykabátot kellene is felvennem, hogy ne fagyjak meg. Igaz, mehetnének arrafelé is, ahol a Nap kerengőben áll, és követhetnének az ő melegítő útját. De hát a konkrétumok nem ezek. Nem a Nap határozza meg úticélunkat. Ha a múzsa jövőre is rám talál, írok majd arról is, milyen úticélt találtunk 2025 nyarára.

Palmanovából a tenger hívogatott bennünket, az Adriai-tenger. Hívószavának engedve siettünk partjára, Grado városába. Már nem kerekeztünk, hogy minél több időt tölthessünk az olasz fürdőhelyen. A festői szigetvárost kis Velenceként is emlegetik. Az utcáiba benyúló lagúnákon megannyi jacht ringatózott a ragyogó napsütésben. A tengert látni és... Hát igen.

Nekünk, szárazföldi embereknek különös élmény találkozni a nagy vízzel. Találkozni azzal a közeggel, amely az élet bölcsője és egy más világ színtere, nekem megható pillanat. Persze a 35 fokos hőségben materiális valónknak, a testünknek is üdítő volt a találkozás a hűs vízzel. Egy kis beach-hangulat a napernyő-tengerben és a bárban, csak egy hörpintés erejéig, és már indultunk is az autókhoz, hogy az otthon tájai felé irányítsák utunkat és szívünket. Bőrünkön még a tusolás ellenére is a sós víz párolgott, de az időben már a búcsú percei lépegettek felénk. Az autóknál azután össze is találkoztunk vele, hogy baráti öleléseinkben öltön testet és váljon valósággá. Erős jó utat kívánással és szeretettel öleléssel köszöntünk el a Pilisbe induló barátainktól, akik már az otthoni lecsót ízlelgették elméjükben. Az autótút visszafelé olyan, mintha memóriánkba akarná vésni annak emlékét, merre is jártunk. Az út mellett kanyargó folyó, a hegyek és a napsütés lenyomatainak adtuk át magunkat. Még egy kicsit megmaradni, benne lenni, azt remélni, hogy egyé válhatunk a Júliai-Alpokkal és a Felle-folyó kristálytisza vízével, hogy soha el ne múljon az a valóság, amit ott átéltünk.

Valószínűleg ezért vannak a múzsák, hogy a mulandót megmentse a múlhatatlan számára. Mert amikor újraolvassuk ezeket a sorokat, minden szó mögött megjelenik az akkori valóság, és érezzük és tudjuk, hogy velünk is marad addig a pillanatig, amíg elménk emlékezni tud. De én azt szeretném, hogy elvihessem magammal...

Ezt vajon kitől kell kérnem?

Csizovszkiné Sz. Erzsébet, Zsóka

Ágfalva, 2024. 09. 13.

